

ЗАПОВЕД

№ РД9А-1/17-02-2023

На основание чл. 14, ал. 1, т. 2 и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за културното наследство (ЗКН), Заповед № РД09-694/08.08.2022 г. на министъра на културата, предложение на директора на НИНКН с вх. № 33-00-811/10.10.2022 г., Решение по т. Други на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ), назначен със Заповед № РД09-875/26.08.2022 г., на министъра на културата, от Протокол № 100 на заседание на СЕСОНКЦ, състояло се на 10.10.2022 г., одобрен от министъра на културата с рег. № ПР-67/31.10.2022 г. и Уведомление по чл. 66 от АПК, с рег. № 33-00-811/25.10.2022 г.

НАРЕЖДАМ:

1. Предоставям статут и режими за опазване – териториален обхват (граници и охранителна зона) и предписания за опазване на обект сграда на Минната дирекция, гр. Перник, пл. „Св. Иван Рилски“ № 1, сграда с идентификатор 55871.502.602.1, намираща се в поземлен имот с идентификатор 55871.502.602 по КККР на гр. Перник, общ. Перник, обл. Перник, с класификация на единична архитектурно-строителна недвижима културна ценност от Ново време, с категория „национално значение“.

1.2. Определям режими за опазване на недвижимата културна ценност, както следва:

1.2.1. Териториален обхват и граници на единичната недвижима културна ценност:

Териториалният обхват на НКЦ е в границите на поземлен имот с идентификатор 55871.502.602 по кадастрална карта (КК) на гр. Перник, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-91/13.10.2008 г. и № РД-18-91/13.10.2008 г. на Изпълнителен директор на АГКК

1.2.2. Териториален обхват и граници на охранителна зона на единичната недвижима културна ценност:

Не се предлага охранителна зона.

2. Предписания за опазване:

2.1. Предписания за опазване на единичната недвижима културна ценност:

1. Изисква се консервация, реставрация (КРР) и експониране на обекта. Изисква се възстановяване на първоначалния му вид по отношение на неговия външен и вътрешен облик по съхранената архивна документация и по детайли от място. Да се използват техники и технологии, материали, детайли, обработка, цветове и пр.,

- идентични на оригиналните. Да се изготви детайлно заснемане на обекта с всички негови елементи.
2. Изисква се оформянето на непосредствената среда на обекта да създава благоприятни условия за неговото физическо съхраняване и експониране.
  3. Допуска се промяна на функцията на обекта. Новата функция да е съвместима с вече съществуващата такава на музей на минното дело. Да не внася трайни промени в интериора и екстериора на обекта. Да предоставя обществен достъп до вътрешността на обекта.
  4. Изисква се КРР на тротоарна настилка с каменни плочи, бордюри и обособени зелени площи. Допуска се засаждане на нова ниска храстова и цветна растителност характерна за региона. Изисква се поддържане на съществуващата растителност. Допустима е частична и локална промяна на наклона на настилката на ключови места, с оглед улесняване достъпа на детски и инвалидни колички.
  5. Изисква се КРР на фасадите на обекта.
  6. Не се допуска пълзяща растителност по фасадите на обекта, както и саморасла храстова и дървесна растителност в непосредствена близост до тях. Необходимо е премахване на съществуващите такива.
  7. Изисква се почистване на екстериора от надписи, боядисвания и следи от течове.
  8. КРР на фасадни мазилкови и каменни елементи, на техния релеф, на заличени или изкривени контури, ръбове и повърхности. Реставрация на заличени фасадни елементи по архивна документация.
  9. КРР на автентичното цветно решение на фасадите, при използване на цветове, аналогични или близки на установените първоначални и с цветно подчертаване на съответните фасадни елементи, възстановяване на автентичен характер и текстура на завършващия слой;
  10. КРР на елементи от ковано желязо: решетки на прозорци на ниво сутерен и др.;
  11. КРР на дограма, каси и рамки на прозорци, входни врати. Премахване на подменени елементи и възстановяване на оригинала при спазване на автентичната посока на отваряне, материал, цвят брой на крила, растер, профил и размер на шпроси. Възстановяване на характерни дръжки, механизми на заключване по аналогия на оригиналните такива,
  12. КРР на съхранени на място автентични улуци, водостоци, воронки, водосточни казанчета и пр. Възстановяване на липсващи и подменени елементи по съхранени архивни данни и по детайли от място. Да се спазва автентичния им материал, профил, размери, облик, характер, местоположение.
  13. КРР на каменните стъпала при входовете. Ако функцията на обекта налага осигуряването на достъп за хора с увреждания, е допустимо монтирането на подходящо съоръжение (рампа) за инвалидни колички. Съоръжението следва да бъде монтирано по начин, по който намесата да бъде напълно обратима, без увреждане и трайни последствия за целостта на стъпалата, настилките и фасадите.
  14. КРР на покрив с керемидено покритие, комини и капандури. Не се допуска промяна на покривните наклони, добавяне на нови капандури. Подмяната на керемиди да става само с такива, аналогични на автентичните. Допуска се полагане на противообледенителна система.
  15. КРР на часовникова кула с медна обшивка, декоративни елементи и камбана. КРР на механизъм и циферблат на часовника. Да се спазват технологиите на работа,

- специфични за елементи изработени от мед. Подмяната на липсващи или компрометирани елементи да става само с такива, изработени от медни листове, да се спазват размерите, сеченията и формата на оригинала.
16. Не се допуска монтиране по фасадите, покрива и оградите на обекта на антени, климатици, фотоволтаици.
  17. Не се допуска полагане на топлоизолация.
  18. Почистване на фасадите от кабели, тръби, осветителни тела и други допълнително монтирани елементи. Допуска се монтиране на цялостна инсталация за художествено осветление и видеонаблюдение. Изисква се елементите на тези инсталации да бъдат разположени по максимално дискретен начин, без да се натрапват в облика на екстериора и без да пречат на възприемането на елементи с архитектурно-художествена стойност. Размерът им да бъде минимален, цветът им да бъде максимално близък до цвета на повърхността за която са закрепени. Изисква се скриване по подходящ начин на максимална част от окабеляването на инсталациите. Когато скриването на някои кабел зад друга повърхност е невъзможно, се изисква неговото полагане да бъде извършено по максимално дискретен начин, без да се натрапват в облика на екстериора и без да пречи на възприемането на елементи с архитектурно-художествена стойност. Цветът и текстурата на кабела и на закрепващите го елементи да бъдат максимално близки до повърхността за която са закрепени.
  19. Не се допуска монтиране на рекламни и информационни елементи по фасадите, покрива и оградите, с изключение на информационни табели за функцията на обекта и статута му на недвижима културна ценност. Видовете, размерите, материалите, оформянето, детайлите, оцветяването, както и местата и начините на закрепване на елементите да бъдат съобразени с облика на обекта.
  20. КРР на метални елементи по фасадите: надписът „СЛАВА НА МИНЬОРСКИЯ ТРУД“.
  21. Изисква се КРР на съхранените на място в интериор тапети, каменни, мазилкови, гипсови, мозаечни, керамични дървени, метални и пр. архитектурно-декоративни елементи: колони, фризове, капители, бази, пана, щукатури, ламперии, тавани, парапети, пиластри, первази, корниз и пр. Възстановяване на техния релеф, на заличени или изкривени контури, ръбове и повърхности. Реставрация на заличени елементи по архивна документация. При дървени елементи се допуска подмяна на износени фурнирни плоскости и дървени части, неподлежащи на поправка, при строго съобразяване с материала, шарката, цвета, обработката формата на оригинала.
  22. КРР на всички съхранени автентични таблени врати, каси и рамки. Възстановяване на характерни дръжки на врати по аналогия на оригиналните такива и по съхранени на място елементи. Не се допуска промяна на посоката на отваряне. Възстановяване на премахнати или подменени врати по съхранени архивни данни и по детайли от място.
  23. Изисква се КРР на съхранените на място в интериора настилки. Не се допуска покриването им с друг вид настилка. Премахване на по-късни настилки, положени върху автентични такива.
  24. Изисква се КРР на съхранените в интериор каменни и мозаечни стълбища с техните парпети от ковано желязо, дърво, камък и пр. Не се допуска покриване на стъпалата и площадките с ламинат, мокет, плочки и пр. Не се допуска допълнително монтиране на ланси. Допустимо е залепване върху стъпалата на ленти против хлъзгане.

25. КРР на съхранени на място автентични чугунени радиаторни тела с техните спирателни кранове и прилежащи декоративни решетки и пана.
26. Изисква се цялостно преработване на окабеляването, елементи на осветителна, озвучителна, комуникационна и пр. инсталация. Изисква се скриване по подходящ начин на максимална част от окабеляването и ел. елементи (под пода, зад ламперията, вкопаване в стени, таван и пр.) Когато скриването на някои кабел/елемент зад друга повърхност е невъзможно, се изисква неговото полагане да бъде извършено по максимално дискретен начин, без да се натрапват в облика на интериора и без да пречи на възприемането на елементи с архитектурно-художествена стойност. Цветът и текстурата на кабела и на закрепващите го елементи да бъдат максимално близки до повърхността, за която е закрепен. Начинът на закрепване не трябва да внася трайно увреждане в повърхността. Изисква се монтирането на елементи на осветителна, озвучителна, комуникационна инсталации, ел. контакти, ключове и пр. да става при съобразяване архитектурно-художествения образ на конкретното помещение. Да бъдат разположени по максимално дискретен начин, без да се натрапват в облика на интериора и без да пречат на възприемането на елементи с архитектурно-художествена стойност. Цветът им да бъде максимално близък до цвета на повърхността за която са закрепени. Изисква се КРР на съхрани на място архивни електрически компоненти – ключове табла, часовници, контакти и пр.
27. Изисква се КРР на съхранените на място автентични полилеи, стъклени и месингови осветители тела по стани и тавани. Възстановяване на липсващи елементи по съхранени архивни данни и по детайли от място. За тези осветителни тела се допуска използването единствено на крушки с нажежаема жичка, характерни за периода на създаване на осветителните тела, както и крушки със съвременна технология, имитиращи облика и светлината на такива с нажежаема жичка.
28. Изисква се КРР на съхраненото на място автентично обзавеждане: столове, маси, кресла, кашпи, саксии и пр. Изисква се новото привнесено обзавеждане да бъде в материален и визуален унисон със съществуващото и с интериора, да отговарят на статута на обекта като НКЦ от „национално значение“.
29. Изисква се КРР на съхраненото на място автентично вградено и свободно стоящо обзавеждане: столове, маси, кресла, кашпи, саксии, полици и пр. Възстановяване на липсващо такова. Изисква се новото привнесено обзавеждане да бъде в материален и визуален унисон със съществуващото и с интериора, да отговарят на статута на обект като НКЦ от „национално значение“.

Определените граници и предписания за опазване на територията на единичната недвижима културна ценност да бъдат отразени в кадастралните карти и кадастралните регистри на землището на населеното място и в общите и подробните устройствени планове, съгласно изискванията на чл. 79, ал. 6 от ЗКН; и съгласно Наредба № РД-02-20-5/15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ., бр. 4/13.01.2017 г.). Община Перник следва да уведоми заинтересованите лица.

2.2. Предписания за опазване на охранителната зона на единичната недвижима културна ценност:

Не се предлагат

Заповедта да се впише в Националния публичен регистър на недвижимите културни ценности към Националния институт за недвижимо културно наследство.

Пълният текстови и графичен материал за обекта по т. 1, приложение към настоящата заповед, се съхраняват в Националния документален архив на Националния институт за недвижимо културно наследство. Достъпът до него се осъществява чрез регистъра по чл. 68 от ЗКН към Националния институт за недвижимо културно наследство.

Заповедта да се обнародва в Държавен вестник съгласно чл. 65, ал. 2 от ЗКН.

На основание чл. 72, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) заповедта да се съобщи по реда, по който е направено уведомлението по чл. 66 от АПК, чрез публикуване на интернет страницата на Министерство на културата.

Заповедта може да се обжалва по реда на АПК пред Административен съд - Перник град в едномесечен срок от съобщението за издаването ѝ.

✓
ДОЦ. Д-Р ПЛАМЕН СЛАВОВ
Заместник-министър на културата

